

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon Br.04/L-114

O OBOGAĆIVANJU BRAŠNA

Skupština Republike Kosova;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

Usvaja:

ZAKON O OBOGAĆIVANJU BRAŠNA

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1
Cilj

Ovaj zakon definira pravila koja se primenjuju za obogaćivanje brašna za potrošnju, kao jedan od načina koji ima za cilj sprečavanje i redukciju bolesti koja se uzrokuje zbog nedostatka gvožđa i folne kiseline.

Član 2
Delokrug rada

Ovaj zakon se primenjuje u cilju utvrđivanja pravne osnove za reguliranje i pružanje stanovništvu Republike Kosovo obogaćivano brašno gvoždem i folnom kiselinom, na obavezan način, a prema nutritivnom stanju i na dobrovoljnim osnovima dodaje se i vitamina A, B12 i Cink.

Član 3 Definicije

1. Izrazi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:
  - 1.1. **Brašno** - proizvod dobiven od mlevenja pšenice;
  - 1.2. **Obogaćeno brašno** – je brašno kome je dodat jedan ili više sastojaka kao: vitamini, minerali, proteini, folna kiselina, alifatske kiseline;
  - 1.3. **Minerali, vitamini, mikronutritivi** – neophodne hranljive materije koje očuvaju i utiču na ljudsko zdravlje;
  - 1.4. **Obogaćivanje brašna** – procedura obogaćivanja brašna mineralima i vitaminima;
  - 1.5. **Poslovni subjekti** - proizvođači i trgovci brašna koji čine uvoz, izvoz, proizvodnju, pakiranje, skladištenje i prodaju brašna;
  - 1.6. **Folna kiselina** – vitamin B grupe koji sprečava anomalije dece za vreme trudnoće – i bolesti kardiovaskularnog sistema;
  - 1.7. **Gvožđe (Fe)** - važan mineral za stvaranje eritrocita;
  - 1.8. **Vitamina A** - značajna za ojačanje imuniteta, pomaže vid i zdravlju kože;
  - 1.9. **Vitamina B12** - značajna za stvaranje krvnih ćelija;
  - 1.10. **Cink** – značajan materijal za izgradnju i povećanje ćelija, za povećanje razvoj, pomaže imunitet i štiti od bolesti.
  - 1.11. **Prevenција** – Preduzimanje mera i potrebne radnje za smanjenje i pojavljivanje bolesti;
  - 1.12. **Rok upotrebe** – vreme u kojem je brašno bezbedno za upotrebu;
  - 1.13. **Rok očuvanja** – vremenski period u kojem brašno zadržava svoje kvalitete;
  - 1.14. **HACCP** – Hazardova Analiza i Kritične Tačke Kontrole
  - 1.15. **AHV** – Agencija za Hranu i Veterinarstvo;
  - 1.16. **Ministarstvo** – Ministarstvo odgovorno za Poljoprivredu, Šumarstva i Ruralnog Razvoja;

1.17. **Vlada** – Vlada Republike Kosova.

Član 4 Nadležnosti

1. Odgovarajuće Ministarstvo, na osnovu ovog Zakona, izrađuje propise za obogaćivanje brašna kroz:

- 1.1. sastavljanja i razvijanje politika za obogaćivanje brašna gvoždem i folnom kiselinom;
- 1.2. prihvatanja i podržavanja programa koji uređuje obavezno obogaćivanje brašna gvoždem i folnom kiselinom;
- 1.3. uređenja i kontrolisanja bezbednosti brašna od strane odgovarajućih institucija, po utvrđenim nadležnostima;
- 1.4. uređenja i kontrolisanja kvaliteta brašna od strane nadležnih institucija;
- 1.5. kontrolisanja uslova skladištenja i prodaje obogaćenog brašna u skladu sa važećim propisima, putem izvršnih organa inspektorati;
- 1.6. saradivanja s drugim zemljama u oblasti obogaćivanja brašna.

Član 5 Bezbednost i kvalitet obogaćenog brašna

1. Obogaćivanje brašna je obavezno sa gvoždem i folnom kiselinom i primenjuje se prema međunarodnim standardima.
2. Obogaćivanje brašna može se vršiti na osnovu nutritivnog i dobrovoljnog stanja i sa Vitaminom A, Vitaminom B12 i cinkom.
3. Ministarstvo određuje podzakonskim aktom standard za obogaćivanje brašna, kontrolu sigurnosti i kvalitet obogaćivanja brašna.

Član 6 Odgovornosti subjekata za bezbednost i sigurnost kvaliteta obogaćenog brašna

Poslovni subjekti koji se bave ekonomskim aktivnostima u oblasti proizvodnje, prevoza, uvoza, pakovanja i prodaje obogaćenog brašna dužni su obezbediti potrošaču sigurnost i kvalitet u skladu sa zahtevima propisanim ovim Zakonom.

Član 7

Nadležnosti institucija za kontrolu kvaliteta i sigurnosti brašna

Ovlašćene i akreditirane institucije vrše procenu kontrole obogaćenog brašna u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Član 8

Načela

1. Glavna načela u oblasti obogaćivanja brašna su:

- 1.1. Snabdevanje stanovništva obogaćenim brašnom;
- 1.2. proizvodnja, uvoz, skladištenje, prevoz, prodaja i upotreba prema ovom Zakonu;
- 1.3. obogaćivanje brašna prema međunarodnim standardima;
- 1.4. monitoring sigurnosti i kvaliteta prema standardima.

Član 9

Zahtevi za obogaćeno brašno

1. Poslovni subjekti se obavezuju da obezbede obogaćivanje brašna tipa 400 i 500 gvožđem i folnom kiselinom.
2. Poslovni subjekti mogu da vrše obogaćivanje brašna i vitaminom A, B12 i Cinkom.
3. Oprema i sirovina za obogaćivanje brašna moraju biti u skladu s ovim zakonom i podzakonskim aktima.
4. Brašno proizvedeno od pšenice državnih rezerva i fondova će biti podložno ovom zakonu.
5. Brašno uvozeno u Republici Kosova, prema ovom Zakonu treba biti obogaćen gvožđem i folnom kiselinom

Član 10

Pakovanje i etiketiranje obogaćenog brašna

1. Pakovanje obogaćenog brašna, treba biti u skladu sa pravilima kako bi se obezbedio očuvanje vitamina i minerala utvrđenim međunarodnim standardima.
2. Pakovanje obogaćenog brašna, treba da sadrži sledeće informacije na etiketi:
  - 2.1. Tip brašna;
  - 2.2. Sadržaj i količina dodatnih elemenata u brašno, vlaga i pepela;
  - 2.3. Datum proizvodnje;
  - 2.4. Datum isteka roka;
  - 2.5. Uslove očuvanja;
  - 2.6. Reč "OBOGAĆENO" gvoždem i folnom kiselinom, vitaminom A, B i Cinkom" ili identifikacioni znak, postavlja se na etiketi pakovanja;
  - 2.7. Znakovi poslovnog subjekta treba da budu postavljeni na pakovanju.
3. Brašno koja se ponovo pakuje, treba da sadrži sve utvrđene informacije kao u stavu 2. ovog člana, kao i ime proizvođača.
4. Uslovi utvrđeni u stavu 2. ovog člana, uređuju se podzakonskim aktom od odgovarajućeg kao i Ministarstva Trgovine i Industrije.

Član 11

Kriterijumi za kvalitet i sigurnost obogaćenog brašna

1. Skladištenje, prevoz i prodaja obogaćenog brašna, treba da se obavi u uslovima koji obezbeđuju očuvanje kvaliteta brašna.
2. Skladištenje obogaćenog brašna se dozvoljava u objektima koji ispunjavaju kriterijume prema principima HACCP.
3. Poslovnim subjektima, koji uzrokuju gubitak kvaliteta i količine sastojaka tokom skladištenja, prevoza ili prodaje obogaćenog brašna, utvrđeno laboratorijskim analizama, zabranjuje im se prodaja i obavljanje delatnosti.
4. U skladu s rezultatima testiranja, brašnu se može promeniti njegova destinacija za upotrebu. .
5. Zabranjuje se uvoz i prodaja brašna bez odgovarajuće dokumentacije:
  - 5.1. sertifikat laboratorijskih analiza;

- 5.2. izjavu proizvođača;
- 5.3. poreklo brašna;
- 5.4. odgovarajuće uslove za prevoz, skladištenje i prodaju obogaćenog brašna;
- 5.5. odgovarajuće etikete;
- 5.6. datum proizvodnje i rok upotrebe.

POGLAVLJE II KAZNENE ODREDBE

Član 12 Prekršaji

1. Kaznom za prekršaje od hiljadu (1.000) do hiljadu petsto(1.500) € kažnjava se za prekršaje poslovni subjekat koji ne obogaćuje brašno iz člana 9 ovog Zakona.
2. Novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) do hiljadu (1.000) € kažnjava se odgovorno lice poslovnog subjekta koji postupa u suprotnosti članu 9, stav 1. ovoga Zakona.
3. Novčanom kaznom u iznosu od osamsto (800) do hiljadu petsto (1500) € kažnjava se za prekršaje poslovni subjekat u slučaju da pakovanje obogaćenog brašna ne sadrži podatke navedene u članu 10, stav 3 i 4 ovog Zakona.
4. Novčanom kaznom u iznosu od hiljadu petsto (1500) do dvehiljade (2000) € kažnjava se poslovni subjekat koji ne sprovodi kriterijume iz stava 11 ovoga Zakona.

POGLAVLJE III PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13

Odgovarajuća Ministarstva se obavezuju da u roku od šest (6) meseci donose podzakonske akte za sprovođenje ovog zakona.

Neni 14

Svi prihodi koji proizilaze iz sprovođenja ovog zakona izlivaju se u Budžet Republike Kosova.

Član 15
Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu šest (6) meseci nakon objavljivanja u Službeni List Republike Kosova.

Zakon Br. 04/L-114
30. avgusta 2012. god.

Predsednik Skupštine Republike Kosova,

Jakup KRASNIQI